

2021/2255(INI)

15.6.2022

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre priemysel, výskum a energetiku a Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k iniciatíve Nový európsky Bauhaus
(2021/2255(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Antonius Manders

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre priemysel, výskum a energetiku a Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorské výbory zaradili do návrhu uznesenia, ktorý prijímú, tieto návrhy:

- A. keďže cieľom iniciatívy Nový európsky Bauhaus je zlepšiť spôsob spolužitia ľudí, a to prostredníctvom nového poňatia verejných priestorov pre nové spôsoby používania a života, ktoré zahŕňajú mestské aj vidiecke oblasti, a vytvoriť povedomie o zastavanom a navrhovanom prostredí, a to aj z hľadiska kvality a udržateľnosti; keďže vďaka iniciatíve Nový európsky Bauhaus by sa prínosy zelenej transformácie mali stať hmatateľnou realitou v každodennom živote ľudí na miestnej úrovni a na úrovni obytných štvrtí; keďže projekty Nového európskeho Bauhausu by mali byť v súlade so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv a cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja;
- B. keďže Nový európsky Bauhaus by mal uľahčovať a riadiť transformáciu našich spoločností v súlade s tromi vzájomne prepojenými hodnotami: začlenenie (od cenenia si rozmanitosti po zabezpečenie prístupnosti a cenovej dostupnosti), zlepšenie estetických aspektov (kvalita zážitku a štýl, ktoré siahajú nad rámec funkčnosti) a udržateľnosť (od klimatických cieľov po obehovosť, nulové znečistenie a biodiverzitu);
- C. keďže bytová politika v členských štátoch by sa mala riadiť spoločnými zásadami znižovania cien bývania, s cieľom sprístupniť bývanie obyvateľom na predaj aj prenájom vrátane možnosti kúpy nehnuteľnosti v neskoršej fáze, ako aj s cieľom zaručiť právnu istotu;
- D. keďže laboratórium Nového európskeho Bauhausu osloví spoločnosť, priemysel a politickú sféru s cieľom spojiť ľudí a nájsť nové spôsoby, ako spoločne vytvárať nový životný priestor;
- E. keďže projekty Nového európskeho Bauhausu by mali investovať do dobrej tepelnej izolácie s cieľom čiastočne kompenzovať rastúce náklady a dosiahnuť ciele Parížskej dohody;
- F. keďže realizácia iniciatívy Nový európsky Bauhaus by sa mala riadiť štyrmi tematickými osami a zásadami inkluzívnosti, návratu k prírode, zachovania a obnovenia pocitu spolupatričnosti, kladenia dôrazu na zraniteľných ľudí a obytné štvrte a podpory udržateľnosti prostredníctvom dlhodobého a integrovaného premýšľania o životnom cykle v priemyselnom ekosystéme a ekosystéme bývania, a keďže tieto zásady by sa mali začleniť do usmernení „vlny obnovy“;
- G. keďže hnutie Nový európsky Bauhaus sa zameriava na vzájomne prepojené transformácie fyzických priestorov, prostredia, ktoré umožňuje inovácie, a našich perspektív a spôsobov myslenia;
- H. keďže Nový európsky Bauhaus bude spočiatku financovaný z rôznych fondov EÚ vrátane programu Horizont Európa, programu LIFE a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ako aj prostredníctvom vnútroštátnych zdrojov a iniciatív v členských štátoch;

keďže na projekty Nového európskeho Bauhausu bude v rokoch 2021 a 2022 vyčlenených približne 85 miliónov EUR z finančných prostriedkov EÚ;

- I. keďže iniciatíva Nový európsky Bauhaus by sa mala zamerať na vytváranie zdravého, esteticky príjemného a prístupného životného priestoru a prostredia, dôstojného bývania, ktoré je zdravé, prístupné a cenovo dostupné pre všetkých, novej kvalitnej zamestnanosti a pracovných miest, inkluzívnej spoločnosti, ako aj udržateľného hospodárstva a spôsobu života;
- J. keďže iniciatíva Nový európsky Bauhaus by mala byť založená na inováciách na všetkých úrovniach a na aktívnej účasti a zapojení ľudí a miestnych komunít, napríklad prostredníctvom sociálneho hospodárstva a miestnych organizácií; keďže je potrebné, aby sa pri plánovaní budov, obytných priestorov a budúcich spôsobov života zohľadňoval rodový a prierezový prístup, inklúzia osôb so zdravotným postihnutím a medzigeneračná solidarita; keďže cieľom iniciatívy Nový európsky Bauhaus je využiť prírodné a kultúrne bohatstvo na obnovenie pocitu spolupatričnosti v EÚ;
- K. keďže hnutie Nový európsky Bauhaus bude zahŕňať rozsiahle renovačné projekty; keďže hoci je azbest v EÚ od roku 2005 zakázaný, stále býva prítomný v administratívnych budovách, školách, obytných budovách, zariadeniach verejnej dopravy a v inej infraštruktúre;
- L. keďže hnutie Nový európsky Bauhaus by malo byť pokračovaním pôvodného Bauhausu, v rámci ktorého získalo umenie a architektúra osobitnú úlohu pri napĺňaní potrieb spoločnosti;
- M. keďže Nový európsky Bauhaus musí spájať všetky členské štáty;
- N. keďže osoby s pobytom v členských štátoch majú čoraz väčšie problémy s hľadaním cenovo dostupného bývania, najmä v dôsledku špekulácií s bývaním, expanzívneho rastu krátkodobých prázdninových prenájmov a následného zvyšovania cien prenájmov;
- O. keďže Nový európsky Bauhaus by mal zabezpečiť, aby bolo prostredie koncipované spôsobom, ktorý podporuje schopnosti a postavenie obyvateľov, tak aby sa každý cítil vítaný;
- P. keďže životné náklady v krajinách EÚ rýchlo rastú v dôsledku inflácie a energetickej a palivovej krízy v eurozóne; keďže energetická chudoba v domácnostiach s nízkymi príjmami v EÚ narastá;
- Q. keďže inkluzívne prostredie, ako sú spoločné infraštruktúry a služby a verejné priestory, poskytuje ľuďom pocit spoločnej identity a spolupatričnosti;
- R. keďže ceny prenájmov sa od roku 2010 zvýšili o 16 % a ceny domov o 34 %; keďže 25,1 % súkromných nájomcov v EÚ vynakladá na nájomné viac ako 40 % svojho príjmu, pričom spotrebiteľské ceny sa od januára 2021 zvýšili o 5,1 % a ceny energií o 28,6 %;
- S. keďže v procese dekarbonizácie zohráva kľúčovú úlohu zapojenie miestnych komunít a zmysluplná zodpovednosť miestnych aktérov;

- T. keďže dopyt po bývaní v EÚ sa zvýši v dôsledku množstva utečencov utekajúcich pred vojnou na Ukrajine a konfliktov v iných krajinách mimo EÚ;
- U. keďže počet bezdomovcov v EÚ za posledné desaťročie vzrástol o 70 %; keďže podľa odhadov je v EÚ každú noc bez domova približne 700 000 ľudí; keďže 4,1 milióna ľudí v EÚ je každoročne na krátke alebo dlhé obdobie vystavených bezdomovectvu, pričom v Únii je viac ako 11 miliónov prázdnych domov;
- V. keďže budovám možno pripísať 40 % spotreby energie a 36 % emisií skleníkových plynov v EÚ;
1. víta skutočnosť, že hlavnými a vzájomne prepojenými hodnotami iniciatívy Nový európsky Bauhaus sú udržateľnosť, začlenenie a estetické aspekty, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali právo na dôstojné bývanie, a to aj v prípade sociálneho bývania pre zraniteľné skupiny, ktoré je zdravé, prístupné, cenovo dostupné a prispôbené každodenným potrebám a zaručuje blahobyť pre všetkých; zdôrazňuje význam udržateľnej architektúry a interiérového dizajnu a intenzívnejšieho využívania udržateľných stavebných materiálov ako prvkov ochrany architektonických pamiatok, krajiny a hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva; konštatuje, že kvalitný dizajn zastavaného prostredia môže prispieť k blahobytu a sociálnej súdržnosti;
 2. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v záujme odstránenia prekážok prístupnosti spolupracovali s príslušnými zainteresovanými stranami pri uplatňovaní prístupu „dizajn pre všetkých“ a aby venovali osobitnú pozornosť skupinám a jednotlivcom, ktorí sú ohrození vylúčením, chudobou a zdravotnými rizikami, ako je znečistenie ovzdušia; zdôrazňuje, že je potrebné, aby iniciatíva Nový európsky Bauhaus prispela k zníženiu bezdomovectva a nedostatku bývania tým, že preskúma prepojenia medzi prístupom „bývanie ako prvé“ a iniciatívou Nový európsky Bauhaus, a že je potrebné, aby táto iniciatíva podporovala projekty poskytujúce kvalitné pracovné príležitosti, a to tak v mestách, ako aj vo vidieckych a vzdialených oblastiach; vyzýva Komisiu, aby predložila jasný plán Nového európskeho Bauhausu na nasledujúce desaťročie s jasnými cieľmi, a nabáda ju, aby v tejto súvislosti spustila osobitné používateľsky ústretové a prístupné webové sídlo o najlepších postupoch;
 3. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila rodovú rovnosť a začlenenie menších a osôb so zdravotným postihnutím do projektov Nového európskeho Bauhausu; vyzýva Komisiu, aby zaistila prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím;
 4. zdôrazňuje, že po oznámení Komisie o iniciatíve Nový európsky Bauhaus musia nasledovať konkrétne kroky a musí sa jej poskytnúť dostatočná finančná podpora v dlhodobom horizonte, aby bola zmysluplná a priniesla pridanú hodnotu;
 5. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať zmeny nielen v mestách, ale aj vo vidieckych a vzdialených oblastiach; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že laboratórium Nového európskeho Bauhausu bude inkluzívne a bude zahŕňať vidiecke a vzdialené oblasti; zároveň Komisiu vyzýva, aby podporovala projekty poskytujúce inkluzívne pracovné príležitosti, najmä vo vidieckych a vzdialených oblastiach;
 6. zdôrazňuje potrebu presadzovať hodnoty Nového európskeho Bauhausu vo všetkých členských štátoch;

7. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v zelenej transformácii priemyselného ekosystému vrátane sektoru stavebníctva na základe zásad iniciatívy Nový európsky Bauhaus, pričom je potrebné podporovať energetickú transformáciu v sektore bývania bez zvyšovania životných nákladov; uznáva, že v záujme podpory obehového hospodárstva ja potrebná kvalifikovaná pracovná sila s príslušnými zručnosťami; zdôrazňuje úlohu, ktorú môžu zohrávať podniky sociálneho hospodárstva a družstvá pri zlepšovaní udržateľnosti;
8. vyzýva Komisiu, aby využila Nový európsky Bauhaus na dosahovanie sociálnej udržateľnosti a zároveň chránila obyvateľov EÚ, najmä zraniteľné skupiny, pred sociálnym vplyvom Európskej zelenej dohody v oblasti bývania a energetickej účinnosti;
9. vyzýva členské štáty, aby úzko spolupracovali a vymieňali si skúsenosti s modernizáciou budov a vývojom nových riešení pri výstavbe udržateľných a energeticky hospodárnych budov;
10. poukazuje na to, že iniciatíva Nový európsky Bauhaus by mala prispieť k zníženiu nákladov a času na výstavbu a zároveň podporiť tvorivé myslenie a plánovanie, pričom by sa mala riadiť prístupom „mysli globálne, konaj lokálne“;
11. víta rámec Komisie pre udržateľné budovy Level(s), ktorý poskytuje jasné priority a štandardizovaný základ na hodnotenie a podávanie správ o udržateľnosti budov počas celého ich životného cyklu; vyzýva členské štáty, aby používali Davoský systém kvality Baukultur na určenie kvality stavebného projektu a jeho silných a slabých stránok z hľadiska Baukultur¹;
12. vyzýva Komisiu, aby vytvorila vlastný fond na financovanie projektov Nového európskeho Bauhausu a aby počas rozhodovacieho procesu spolupracovala s obyvateľmi EÚ, organizáciami obytných štvrtí a príslušnými sociálnymi podnikmi, ako sú mimovládne organizácie a družstvá, ako aj s miestnymi orgánmi;
13. očakáva, že úspešná iniciatíva Nový európsky Bauhaus vytvorí nové kvalitné pracovné miesta v stavebníctve, reštaurovaní, architektúre, dizajne a v textilnom, kultúrnom a kreatívnom sektore a ponúkne možnosti zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie;
14. víta iniciatívu Nový európsky Bauhaus, pretože by mohla prispieť k posilneniu rôznorodosti a interaktívnosti spoločnosti a pocitu spolupatričnosti tým, že podporí budovy a prírodné oblasti patriace do kultúrneho dedičstva EÚ a zároveň podnieti tvorivosť a inovácie inšpirované rôznym kultúrnym pozadím, geografickým prostredím a klimatickými podmienkami;
15. pripomína, že kultúrne dedičstvo zohráva dôležitú úlohu pri posilňovaní a vytváraní sociálneho kapitálu, pretože pomáha znižovať sociálne rozdiely, uľahčuje sociálne začlenenie a podporuje sociálnu súdržnosť a medzigeneračný dialóg²; konštatuje, že využívanie digitálnych technológií v lokalitách kultúrneho dedičstva môže komunitám

¹ Vymedzenie pojmu Baukultur sa nachádza v záveroch Rady o kultúre, vysokokvalitnej architektúre a zastavanom prostredí ako kľúčových prvkoch iniciatívy Nový európsky Bauhaus.

² Závery Rady z 20. mája 2014 o kultúrnom dedičstve ako strategickom zdroji pre udržateľnú Európu.

ponúknuť prístupné a inovatívne zážitky;

16. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zvýšila svoje úsilie o väčšiu inkluzívnosť tejto iniciatívy; konštatuje, že väčšina príspevkov sa týka estetiky alebo udržateľnosti, zatiaľ čo prístupnosť, cenová dostupnosť a inklúzia sa vyskytujú menej;
17. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prostredníctvom iniciatívy Nový európsky Bauhaus presadzovali a podporovali dizajn pre všetkých a udržateľné a pružné riešenia bývania v rámci celého životného cyklu, inkluzívne komunity a medzigeneračnú solidaritu, vďaka čomu budú môcť starší ľudia a osoby so zdravotným postihnutím bývať doma vo svojej komunite, naďalej zohrávať aktívnu úlohu v spoločnosti a odovzdávať svoje skúsenosti a poznatky mladším generáciám; zdôrazňuje, že pri plánovaní a organizácii prostredia a rekreačných zariadení okolo budov a obytných štvrtí je potrebné zaujať prístup, ktorého ústredným prvkom sú ľudia a ktorý je inkluzívny;
18. domnieva sa, že Nový európsky Bauhaus by mal zaručiť vysokú kvalitu súkromného a sociálneho bývania; víta uznanie potreby uprednostniť opätovné využitie, obnovu, predĺženie životnosti a transformáciu existujúcich budov pred výstavbou nových budov vždy, keď sú tieto činnosti technicky, ekonomicky a funkčne uskutočniteľné, pretože prispievajú k zníženiu potreby energie, emisií uhlíka a tlaku na nové budovy a k zlepšeniu zdravia, pohodlia a pohody; vyjadruje znepokojenie nad neprimeraným vplyvom nízkej energetickej hospodárnosti sociálneho bývania na tých, ktorí už majú nízku životnú úroveň;
19. vyjadruje poľutovanie nad tým, že neexistuje plány, vďaka ktorým by sa obyvatelia zúčastňovali na práci výborov Nového európskeho Bauhausu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala prístup založený na etickej architektúre a aby do procesu navrhovania ako aktívnych účastníkov zapojila ľudí, ktorých sa daný projekt Nového európskeho Bauhausu najviac dotýka, pričom je nutné rešpektovať ich kultúrne rozdiely a rôzne potreby a perspektívy;
20. vyzýva Komisiu, aby sa v Novom európskom Bauhause viac zamerala na znevýhodnené skupiny vrátane ľudí, ktorí zažívajú bezdomovecstvo, rasizmus, diskrimináciu, chudobu a sociálne vylúčenie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že stredobodom Nového európskeho Bauhausu je ľudskoprávny, prierezový a nediskriminačný prístup;
21. vyzýva členské štáty, aby poskytli pomoc mladým ľuďom a rodinám, vďaka ktorej si budú môcť nájsť bývanie, pričom sa zohľadnia ich potreby;
22. vyzýva členské štáty, aby preskúmali možnosť vytvorenia tímov verejných architektov, ktoré by poskytovali poradenstvo orgánom, podporovali kvalitu prostredia a zlepšovali dizajn a udržateľnosť verejných projektov; vyzýva tvorcov politík a orgány, aby zaviedli prísnejšie regulačné a daňové podporné mechanizmy na energetickú obnovu a renováciu existujúcich budov, ktoré zohľadňujú nehmotné dedičstvo a kultúrny aspekt budov;
23. vyzýva Komisiu, aby aktívne oslovila sociálne subjekty a organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť a najmä znevýhodnené a zraniteľné skupiny s cieľom požiadať

ich, aby sa stali partnermi Nového európskeho Bauhausu; pripomína, že na zabezpečenie inkluzívnosti Nového európskeho Bauhausu je nevyhnutné zaujať nepaternalistický prístup v spolupráci s dotknutými ľuďmi, ktorí musia byť rovnocenne zastúpení ako podporovatelia, komunitní manažéri a kľúčoví partneri iniciatívy;

24. navrhuje využiť Nový európsky Bauhaus na ochranu práva na mesto³ a pomôcť obyvateľom znovu získať mesto ako priestor vytvorený s ich zapojením na stretávanie, spoločenskú interakciu, kolektívne akcie a aktivity na základe kolektívnej účasti;
25. vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom Nového európskeho Bauhausu prijala opatrenia na pomoc marginalizovaným rómskym komunitám, ktoré žijú v oblastiach so znečisteným životným prostredím a nemajú prístup k bezpečnej pitnej vode a sanitácii, a aby im pomohla nájsť dôstojné, bezpečné a primerané bývanie; vyzýva Komisiu, aby realizovala projekty Nového európskeho Bauhausu, ktorých cieľom je skutočne zlepšiť životné podmienky tejto zraniteľnej skupiny a prispieť k územnému rozvoju, ktorý zabráni priestorovej segregácii marginalizovaných rómskych komunít a iných zraniteľných skupín;
26. navrhuje využiť Nový európsky Bauhaus na rozvoj obytných štvrtí s otvorenými, inkluzívnymi, prístupnými a živými priestormi, ktoré podporujú rovnosť, kultúrnu výmenu a demokraciu a posilňujú zmysel pre komunitu, spolužitie a spoluprácu;
27. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že projekty Nového európskeho Bauhausu budú podporovať sociálne a cenovo dostupné bývanie ako spôsob, ako spojiť sociálnu spravodlivosť, environmentálne vlastnosti a mestskú estetiku;
28. navrhuje, aby sa Nový európsky Bauhaus využil na rozvoj udržateľných, esteticky príjemných a inkluzívnych obytných štvrtí, ktoré umožnia prístup k cenovo dostupnému tovaru a službám pre všetkých;
29. navrhuje, aby Nový európsky Bauhaus podporoval sociálnu súdržnosť a interakciu prostredníctvom projektov, ktoré poskytujú kultúrne a tvorivé aktivity, ako aj starostlivosť o ľudí všetkých vekových kategórií a skupín, ako sú komunitné centrá a projekty viacgeneračného bývania;
30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do vývoja nových, udržateľných stavebných techník a návrhov v súvislosti s iniciatívou Nový európsky Bauhaus s cieľom zabezpečiť dôstojné bývanie za dostupné ceny pre všetkých, a to aj vzhľadom na boj proti energetickej chudobe; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do nových foriem plánovania miest s cieľom vytvoriť udržateľný, ekologický a inkluzívny život;
31. vyzýva Komisiu, aby vypracovala konkrétne usmernenia a hlavné zásady v súlade s Novým európskym Bauhausom s cieľom zabezpečiť, aby koncepcia zastavaného prostredia v EÚ mala vysokú kvalitu z hľadiska architektúry, priestoru a udržateľnosti použitých materiálov; upozorňuje však, že verejný priestor, infraštruktúra a budovy musia byť budované s ohľadom na miestny územný kontext, aby sa zachovali

³ Pozri webové sídlo Globálnej platformy pre právo na mesto: <https://www.right2city.org/>

regionálne rozdiely a špecifiká;

32. navrhuje, aby sa Nový európsky Bauhaus zamerlal na využitie a energetickú obnovu existujúcich prázdnych obytných priestorov v EÚ; zdôrazňuje, že projekty Nového európskeho Bauhausu by sa mali zamerať na oživenie, obnovu a opätovné využitie existujúcich budov namiesto výstavby nových a mali by čo najmenej využívať nový priestor;
33. zdôrazňuje, že sociálne bývanie musí zostať cenovo dostupné pre ľudí s nízkymi príjmami a že Nový európsky Bauhaus by mohol prispieť k dosiahnutiu tohto cieľa;
34. domnieva sa, že tradičné remeslá založené na regionálnych hodnotových reťazcoch, najmä v odvetviach stavebníctva a dizajnu, majú zásadný význam pre udržateľný rozvoj; zdôrazňuje, že tradiční remeselníci posilňujú sociálnu súdržnosť a ochranu vidieckych komunít; víta iniciatívy, ako je CRAFTS CODE (kódex remesiel) iniciatívy Interreg, ktoré sú príležitosťou na podporu tradičného remeselného odvetvia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyhlásili Európsky rok remesiel s cieľom zatraktívniť remeselníctvo a posilniť zásady presadzované iniciatívou Nový európsky Bauhaus; vyzýva členské štáty, aby podporovali zachovanie a nové ocenenie práce miestnych tradičných remeselníkov tým, že budú vytvárať siete a začleňovať ich do príslušných programov odborného vzdelávania a prípravy a vysokoškolského vzdelávania;
35. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila skutočnosť, že náklady na bývanie by nemali byť vyššie ako 25 % disponibilného príjmu domácnosti; vyzýva na spoluprácu s miestnymi orgánmi, obyvateľmi a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom zabezpečiť cenovo dostupné nájomné a istotu vlastníctva na základe spravodlivých a bezpečných nájomných zmlúv;
36. nabáda členské štáty, aby určili kontaktný orgán iniciatívy Nový európsky Bauhaus s cieľom koordinovať miestne úsilie a zapojiť sa do formálnej a neformálnej siete v rámci celej EÚ na výmenu najlepších postupov, a vyzýva ich, aby podporovali mobilitu a odbornú prípravu odborníkov a študentov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zapojili všetky úrovne správy vecí verejných do rozvoja a realizácie iniciatívy Nový európsky Bauhaus a aby sa opierali o hnutie organizácií občianskej spoločnosti a partnerov, ktoré vzniklo v rámci Nového európskeho Bauhausu;
37. zdôrazňuje, že v rámci Nového európskeho Bauhausu je potrebné vytvoriť prístupné a cenovo dostupné riešenia bývania pre mladých ľudí, skupiny ohrozené sociálnym vylúčením a občanov, ktorí síce nemajú nárok na pomoc na bývanie, no nemôžu si dovoliť hypotéku alebo vysoké ceny nájomného;
38. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využili Nový európsky Bauhaus ako nástroj na vykonávanie uznesení Parlamentu o boji proti bezdomovectvu⁴ a zabezpečení prístupu k primeranému a cenovo dostupnému bývaniu⁵ prostredníctvom podpory sociálneho a

⁴ Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2020 o riešení miery bezdomovectva v EÚ, Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 2.

⁵ Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. januára 2021 o prístupe k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaniu pre všetkých, Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 145.

verejne financovaného bývania;

39. domnieva sa, že digitálna transformácia môže byť kľúčom k posilneniu využívania miestnych zdrojov a zručností, keďže digitálna výroba vo FabLaboch alebo v priemyselných odvetviach umožňuje distribúciu produktov na miestnej úrovni a v mnohých prípadoch prináša nový život určitým tradíciám, ktoré by inak mohli zaniknúť;
40. zdôrazňuje, že Komisia a členské štáty by mali využívať riešenia bývania v rámci Nového európskeho Bauhausu na zabezpečenie trvalého bývania pre osoby bez domova a presadzovať zásadu „bývanie ako prvé“;
41. zdôrazňuje, že malé a stredné podniky sú dôležitými zamestnávateľmi na miestnej úrovni a môžu sa rýchlo prispôsobiť inováciám; varuje však pred rizikom, že môžu byť vytlačené z trhov v dôsledku veľmi rýchleho prechodu na rozsiahle riešenia v priemyselných odvetviach, ako je napríklad odvetvie stavebných materiálov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zamysleli nad tým, ako najlepšie podporiť MSP pôsobiace v stavebníctve, v oblasti projektovania či výroby materiálov;
42. víta inkluzívnu povahu hnutia Nového európskeho Bauhausu; navrhuje spoluprácu so zainteresovanými stranami a miestnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť rovnaký prístup k bývaniu pre všetkých a bojovať proti diskriminácii na základe rasy, pohlavia, sexuálnej orientácie, rodovej identity, zdravotného postihnutia, ekonomického a sociálneho postavenia a náboženstva;
43. zdôrazňuje dôležitú úlohu Nového európskeho Bauhausu pri presadzovaní rodovej rovnosti; navrhuje využiť projekty bývania a obytných štvrtí Nového európskeho Bauhausu na zabezpečenie prístupu k bezpečnému a cenovo dostupnému bývaniu pre ženy, najmä osamelé matky a obe domáceho násillia, ako aj prístupu k službám, ako je starostlivosť o deti a psychologická a sociálna podpora v danej obytnej štvrti;
44. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky projekty bývania a obytných štvrtí v rámci Nového európskeho Bauhausu budú poskytovať cenovo dostupné a prístupné pripojenie pre všetkých miestnych obyvateľov;
45. vyzýva členské štáty, aby pri plánovaní projektov bývania v rámci Nového európskeho Bauhausu zabezpečili dostatočne veľké zelené a verejné priestory na každú obytnú štvrť európskeho Bauhausu ako investíciu do zdravých štvrtí, a aby do priestorového plánovania viac začleňovali environmentálne aspekty; uvádza, že zelené plochy poskytujúce verejný priestor na pohyb a oddych zmierňujú stresové faktory, ako je hluk, zlepšujú sociálne interakcie a duševné zdravie a znižujú sociálnu izoláciu;
46. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili vysokokvalitný spoločný vonkajší priestor, ktorý zahŕňa modrú a zelenú infraštruktúru obytných štvrtí v rámci Nového európskeho Bauhausu, prístup k prírode a uprednostňovanie riešení založených na prírode, čo je iniciatíva, ktorá je v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody; vyzýva príslušné orgány, aby poskytli dostatočný priestor na omnoho intenzívnejšie využívanie bicyklov ako dopravného prostriedku, ktorý prispieva k zdravému životnému štýlu a väčšej mobilite ľudí všetkých vekových kategórií bez emisií uhlíka;

47. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že projekty Nového európskeho Bauhausu prispievajú k zníženiu využívania pôdy na výstavbu, napríklad zameraním sa na obnovu existujúceho bytového fondu a využívanie už zastavaných plôch;
48. konštatuje, že posilnenie miestnych komunít, aby mohli v rámci miestnych oblastí a regiónov začleniť prvky potravinovej bezpečnosti a vyrábať energiu na miestnej úrovni, súvisí so zamestnanosťou a sociálnymi záležitosťami a môže prispieť k sociálnej spravodlivosti, odolnosti a súdržnosti, čo sú ambície, ktoré sú v súlade s Novým európskym Bauhausom;
49. vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby do participatívneho plánovania a vykonávania projektov Nového európskeho Bauhausu boli zapojené miestne komunity;
50. víta takzvaný model 15-minútového mesta, ktorý zaviedli niektoré európske mestá, a vyzýva členské štáty, aby zvažili uplatnenie tohto modelu vo viacerých mestách s cieľom zabezpečiť, aby boli všetky základné služby a občianska vybavenosť prístupné v pešej vzdialenosti; zdôrazňuje úlohu mobility a prepojenia pri zabezpečovaní rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a znižovaní nákladov na energiu a dopravu; podporuje zoskupovanie vidieckych miest, ak je to relevantné a uskutočniteľné, s cieľom zachovať a zlepšiť poskytovanie služieb;
51. v súvislosti s ruskou vojnou na Ukrajine vyzýva na prehodnotenie energetickej otázky a – vzhľadom na veľký počet utečencov z tejto krajiny – na zintenzívnenie všetkého úsilia týkajúceho sa ľudských práv, napr. pokiaľ ide o rozmer začleňovania; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tieto nové výzvy a dôsledky zohľadnili v Novom európskom Bauhause;
52. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili lepšie uznávanie a odškodňovanie chorôb súvisiacich s azbestom a iných chorôb z povolania pre všetkých vystavených pracovníkov s cieľom chrániť zdravie stavebných a iných pracovníkov zapojených do zelenej transformácie a Nového európskeho Bauhausu;
53. vyzýva Komisiu, aby uznala digitálny rozmer ako jednoznačnú súčasť koncepcie budúcich priestorov; konštatuje, že hodnoty, ktoré Nový európsky Bauhaus presadzuje v oblasti rozvoja zastavaného prostredia, by sa mali odrážať aj v digitálnej oblasti;
54. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dobré riadenie, transparentnosť a zodpovednosť voči príslušným zainteresovaným stranám v prípade všetkých projektov Nového európskeho Bauhausu;
55. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s miestnymi orgánmi a zainteresovanými stranami, tak aby ľudia hľadajúci bývanie mali prístup k informáciám o dostupných projektoch bývania Nového európskeho Bauhausu; zdôrazňuje význam posilnenia inštitucionálnej a štruktúrovanej účasti nájomníkov a obyvateľov a naliehavo žiada Komisiu, aby tento proces uľahčila tým, že im poskytne potrebné vedomosti a informácie o Novom európskom Bauhause;
56. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa vo výrazne väčšej miere zamerali na stratégie prevencie, ako je napr. posilnenie inšpektorátov práce, vnútroštátnych služieb v oblasti

bezpečnosti a ochrany zdravia a dialógu so sociálnymi partnermi s cieľom zabezpečiť, aby všetci zamestnanci mali právo na čo najvyššiu úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti pri realizácii Nového európskeho Bauhausu;

57. zdôrazňuje, že by sa mala zabezpečiť bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov pri výstavbe alebo rekonštrukcii, najmä pri projektoch Nového európskeho Bauhausu, a že by sa mali poskytnúť ochranné prostriedky;
58. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia pre nájomníkov projektov Nového európskeho Bauhausu s cieľom chrániť ich pred vystavením azbestu a iným škodlivým materiálom počas prác na energetickej renovácii; zdôrazňuje, že všetci nájomcovia by mali byť chránení, pokiaľ ide o úhradu nákladov na renovačné práce; zdôrazňuje, že počas renovačných prác by sa malo nájomníkom zabezpečiť dočasné primerané ubytovanie; víta používanie bezpečných a udržateľných materiálov pri výstavbe a renovácii všetkých budov v súlade so zásadami Nového európskeho Bauhausu;
59. žiada, aby sa z finančných prostriedkov EÚ zabezpečilo zvyšovanie úrovne zručností a odborná príprava pracovníkov v odvetviach súvisiacich s Novým európskym Bauhausom, najmä pokiaľ ide o digitálne nástroje; vyzýva Komisiu, aby v pracovnom prostredí Nového európskeho Bauhausu zabezpečila rozmanitosť a vyvážené zastúpenie; zdôrazňuje, že v pracovnom prostredí Nového európskeho Bauhausu by sa mali chrániť práva pracovníkov a odborov;
60. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty zahrnuli projekty Nového európskeho Bauhausu do reforiem a investícií plánovaných v ich národných plánoch obnovy a odolnosti v súlade so šiestimi piliermi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	14.6.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 39 - : 2 0 : 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Atidzhe Alieva-Veli, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Konstantinos Arvanitis, Simona Baldassarre, Ilana Cicurel, Gheorghe Falcă, Krzysztof Hetman, Pierfrancesco Majorino, Antonius Manders, Eugenia Rodríguez Palop
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Mohammed Chahim, Martin Hojsík, Domènec Ruiz Devesa

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

39	+
ECR	Elżbieta Rafalska
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Krzysztof Hetman, Miriam Lexmann, Antonius Manders, Dennis Radtke, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Ilana Cicurel, Martin Hojsík, Max Orville, Monica Semedo
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Mohammed Chahim, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Ginel, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Domènec Ruiz Devesa, Marianne Vind
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

2	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil

3	0
ID	Simona Baldassarre, Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania